

Indsigter og fokuspunkter fra evaluering af

Den Mangfoldige Folkeskole

GENNEMFØRT FOR A.P. MØLLER FONDEN
FORÅR 2025

Fra 2022 til 2025 har de 11 kommuner i Region Nordjylland arbejdet sammen om projektet Den Mangfoldige Folkeskole¹. Projektet er gennemført i samarbejde med University College Nordjylland (UCN) og støttet med midler fra A.P. Møller Fondens Folkeskoledonation.

Den Mangfoldige Folkeskole er et ambitiøst skoleudviklingsprojekt, der har til formål at skabe læringsmiljøer, hvor flere elever kan deltage, lære og trives både socialt og fagligt på tværs af skolerne i hele regionen.

Projektet udspringer af et behov for at håndtere flere samtidige udfordringer i regionen, herunder stigende skolefravær², øget mistrivsel blandt børn og unge³ samt større segregering til specialpædagogiske tilbud⁴. Kommunerne i regionen – såvel som i resten af landet – står således over for en kompleks skolevirkelighed. Projektet opstod i kølvandet på coronapandemien, som yderligere understregede et behov for at styrke alle elevers deltagelsesmuligheder og sociale fællesskaber i folkeskolen⁵.

For at lykkes med at styrke alle elevers deltagelsesmuligheder kræver det langsigtede og systematiske indsatser samt videndeling på tværs af kommuner, skoler og teams. Den Mangfoldige Folkeskole er et svar på og et fælles skridt i retning mod at lykkes med denne opgave.

Evalueringen er udført af Rambøll på opdrag fra A.P. Møller Fonden. I denne sammenfatning har vi samlet de vigtigste indsigter og betydningsfulde faktorer fra slutevalueringen, hvor tre centrale hovedkonklusioner fremgår nedenfor.

Foruden dette resumé er der også en række andre materialer, ledere og forvaltninger kan bruge i arbejdet med evalueringsresultaterne (se beskrivelse på sidste side i ledelsesresuméet).

På tværs af kommunerne er der skabt et fælles fundament for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever. I projektperioden er der sket en stigning i andelen af medarbejdere, som oplever, at deres skole har et fælles børnesyn og en fælles vision.

Pædagogisk personale, som har deltaget i aktionslæringsforløb, oplever i højere grad end det øvrige personale, at deres team er kompetent til at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.

Arbejdet med prøvehandling forbedrer elevernes trivsel, deltagelsesmuligheder og muligheder for at blive så dygtige som muligt. Det oplever flertallet af det pædagogiske personale, som har deltaget i kompetenceudviklingsforløb.

¹ Otte kommuner påbegyndte kompetenceudvikling i skoleåret 2022/23, og to kommuner har iværksat det i skoleåret 2023/24.

En kommune deltager kun i den tværkommunale videndeling og ikke i kompetenceudvikling.

² Trivselskommissionen – 'Et dansk svar på en vestlig udfordring' (2025).

³ Trivselskommissionen – 'Et dansk svar på en vestlig udfordring' (2025).

⁴ KL – 'Udsatte børn og unges skolegang' (2024).

⁵ EVA – 'Erfaringsopsamling: Elevernes læring og trivsel i grundskolen under covid-19-pandemien' (2022).

Kapacitetsopbygning og samarbejde

Den Mangfoldige Folkeskole bidrager til at fremme et fælles børnesyn og en fælles vision for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever. Der er også tegn på, at aktionslæringsforløbene har ført til en mere reflektiv praksis og styrket pædagogisk personales kompetencer til at skabe læringsmiljøer, hvor alle elever kan deltage.

Evalueringen viser, at:

- **Pædagogisk personale og ledere har fået et styrket fælles børnesyn i løbet af projektperioden.** Fra 2023 til 2025 er der sket en signifikant stigning i andelen af medarbejdere, som oplever, at de har et fælles børnesyn og en fælles vision for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever. Pædagogisk personale fortæller i interviews, at kompetenceudviklingen har bidraget til, at de i højere grad ser udfordringer vedrørende en elev i et helheds- og fællesskabsperspektiv frem for et individperspektiv. De peger også på, at de i højere grad fokuserer på elevernes ressourcer fremfor udfordringer, ligesom deres mindset er flyttet fra at være optaget af at have 'dygtige elever' til i højere grad at fokusere på, om de formår at få inddraget alle elever i undervisningen.
- **En øget andel af medarbejderne oplever, at deres teams er kompetente til at samarbejde om at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.** Den positive udvikling fra 2023 til 2025 er sket fra et i forvejen højt udgangspunkt. I interviews fortæller pædagogisk personale, at de blandt andet har fået større viden om, hvordan de både kan styrke sociale og faglige fællesskaber blandt eleverne, og hvordan de kan variere og differentiere undervisningsaktiviteter til gavn for alle elever.
- **Pædagogisk personale, som har deltaget i aktionslæringsforløb, oplever, at deres team er mere kompetent til at fremme alle elevers deltagelsesmuligheder** end pædagogisk personale, som ikke har deltaget i kompetenceudvikling. Det peger i retning af, at projektet har styrket teamenes forudsætninger for at lykkes med inklusionsopgaven.

Forandringer i praksis

Flertallet af pædagogisk personale oplever, at arbejdet med aktionslæringsforløb har bidraget til at forbedre elevernes trivsel, deltagelsesmuligheder og muligheder for at blive så dygtige som muligt.

Evalueringen viser, at:

- **Et øget flertal af deltagerne i aktionslæringsforløbene oplever, at arbejdet med prøvehandling styrker elevernes læring, trivsel og deltagelsesmuligheder.** I 2025 er der 1.500 medarbejdere, som angiver, at de har deltaget i aktionslæringsforløb. To ud af tre oplever, at arbejdet med aktionslæringsforløb/prøvehandling forbedrer elevernes trivsel og deltagelsesmuligheder og forbedrer elevernes muligheder for at blive så dygtige som muligt. Denne andel er steget signifikant fra 2023 til 2025.
- **Aktionslæringsforløbene har bidraget til, at pædagogisk personale i højere grad indtager elevperspektivet og har større fokus på fællesskabende didaktik og pædagogik.** Pædagogisk personale fortæller, at aktionslæringsforløbene har bidraget til at få et større fokus på at 'se med eleven' og overveje, hvad der kan forklare, at en elev ikke griber en opgave eller reagerer som forventet. I flere teams har forløbene også medført, at undervisningen er mere blevet mere differentieret. Det kan fx være ved at tilbyde forskellige måder at løse en opgave på og på den måde skabe flere veje til målet.
- **Når pædagogisk personale arbejder med at forbedre den pædagogiske praksis gennem prøvehandling, oplever eleverne en mere varieret og motiverende undervisning.** Det gælder særligt i de situationer, hvor pædagogisk personale har arbejdet med at give eleverne mere medbestemmelse. Eleverne oplever dog kun, at forandringer i læringsmiljøerne finder sted i enkelte fag og timer.

Organisering og ledelsesunderstøttelse

I løbet af projektperioden er der sket en signifikant stigning i pædagogisk personales oplevelse af ledernes opbakning til arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.

Evalueringen viser, at:

- **Pædagogisk personale i stigende grad oplever, at nærmeste leder motiverer dem i arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.** Der er sket en signifikant positiv udvikling fra 2023 til 2025 i pædagogisk personales vurdering af, om deres ledere motiverer dem til at have fokus på at skabe deltagelsesmuligheder for alle, og om de har fokus på, hvordan elevernes deltagelsesmuligheder kan styrkes.
- **Der er delte meninger om, hvorvidt lederne går tæt nok på teamenes praksis og understøtter deres arbejde med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.** Selvom pædagogisk personale generelt oplever opbakning fra nærmeste leder, viser resultaterne også, at kun lidt over halvdelen af pædagogisk personale oplever, at deres leder involverer sig aktivt i teamenes arbejde, giver sparring og feedback på den pædagogiske praksis og følger systematisk op på teamsamarbejdet. Gennem hele projektperioden har pædagogisk personale ønsket, at lederne involverede sig endnu mere i udviklingsarbejdet, mens lederne oplever, at det er vanskeligt at prioritere tid og ressourcer til.
- **Organiseringen på skolerne understøtter i nogen grad arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.** På skoler, hvor arbejdet med at udvikle praksis er blevet en integreret del af eksisterende mødefora (fx teammøder, personalemøder eller læringsamtaler), og hvor der skabes tid til, at teamene med jævne mellemrum kan reflektere over praksis og udvikle, afprøve og følge op på prøvehandlinger, er der en oplevelse af, at organiseringen understøtter arbejdet med at udvikle mangfoldige læringsmiljøer.

Forvaltningens rolle

Forvaltningerne er generelt lykkedes med at skabe en fælles vision for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.

Evalueringen viser, at:

- **Forvaltningerne er generelt lykkedes med at skabe en fælles vision for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.** Kommunernes arbejde med at udvikle et fælles børnesyn eller pædagogisk fundament, som skolerne har skulle arbejde med at omsætte lokalt, har bidraget til en mere fælles forståelse af den bevægelse, kommunerne ønsker at skabe. Forvaltningernes arbejde med at rammesætte indsatsen opleves som særligt succesfuld i de kommuner, hvor de har faciliteret fælles kompetenceudvikling eller videndeling mellem skolerne.
- **Det er vigtigt at koble arbejdet med Den Mangfoldige Folkeskole til andre indsatser på skoleområdet.** Hvis skolernes motivation skal fastholdes, peger evalueringen på, at det er væsentligt at koble indsatsen til andre igangværende eller kommende projekter og initiativer. Det skyldes, at det kan være svært for skolelederne at fastholde en tydelig faglig retning, hvis flere udviklingsprojekter løber parallelt og opfattes som afkoblede fra eller konkurrerende med hinanden.
- **Forskelle i den kommunale organisering har betydning for, hvor forpligtende skolerne oplever arbejdet med Den Mangfoldige Folkeskole.** Den kommunale organisering af indsatsen under Den Mangfoldige Folkeskole og forvaltningens understøttelse af skolernes deltagelse har været forskellig afhængig af kommunernes vilkår, strategiske prioriteringer og eksisterende erfaringer. Når skolerne har været forpligtet til at arbejde med indsatser inden for en fælles ramme, skaber det ofte en oplevelse af tydelig retning og en stærk forvaltningsmæssig understøttelse.

Tværkommunalt samarbejde og Videncenterets rolle

Det regionale samarbejde på forvaltningsniveau er styrket som følge af Den Mangfoldige Folkeskole. Videncenteret er desuden lykkedes med at udbrede kendskabet til deres tilbud blandt skolerne og fungere som regionalt knudepunkt for videndeling.

Evalueringen viser, at:

- **Det tværkommunale samarbejde blandt forvaltningerne er styrket i projektperioden.** Her har arbejdet med et fælles genstandsfelt været en drivkraft for et tættere samarbejde. Skolechefer og tovholdere oplever i højere grad at videndele og sparre om de reelle udfordringer, som fylder ude i praksis, og som i sidste ende har betydning for elevernes trivsel, læring og deltagelsesmuligheder. Skolecheferne peger desuden på, at lærings-samtaler, faciliteret af konsulenter fra UCN, har bidraget til at knytte stærkere bånd i chefgruppen. Gennem læringssamtalerne har skolecheferne åbnet op om lokale dilemmaer og udfordringer og fået værdifuld sparring fra ledelseskolleger i de øvrige kommuner i regionen.
- **På skoleniveau har projektet i mindre grad ført til et styrket tværkommunalt samarbejde.** Det skyldes blandt andet, at skolerne har haft et stort fokus på det lokale udviklingsarbejde, hvorfor der ikke har været overskud og ressourcer til at prioritere det tværkommunale samarbejde. Der er dog gryende tegn på, at skolerne orienterer sig mere mod hinanden både inden for og på tværs af kommuner.
- **Videncenteret er lykkedes med at udbrede kendskabet til deres tilbud og fungere som et regionalt knudepunkt for videndeling.** Fra 2023 til 2025 er der sket en markant stigning i kendskabet til Videncenteret blandt ledere og pædagogisk personale. Videncenteret har desuden bidraget til kapacitetsopbygning i praksis, idet medarbejdere, som har benyttet Videncenterets tilbud, oplever at være mere motiverede, kompetente og have et stærkere teamarbejde. Videncenteret er således lykkedes med at være et regionalt knudepunkt for videndeling blandt skolerne i arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever.

Du står med en del af en samlet videnpakke

Foruden dette resumé er der også en række andre materialer, ledere og forvaltninger kan bruge i arbejdet med evalueringsresultaterne. UCN gennemfører desuden følgeforskning om udviklingen i Region Nordjylland, som udgives i efteråret 2025.

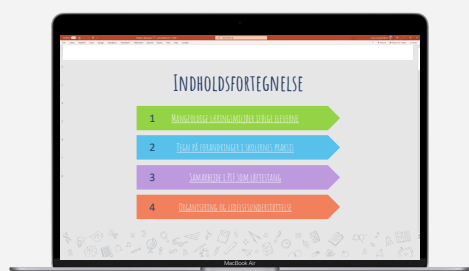

Hovedrapport om evalueringens resultater

En opsamling på de generelle tendenser og resultater fra evalueringen af Den Mangfoldige Folkeskole i de 11 kommuner i Region Nordjylland. Denne rapport giver et samlet indblik i, hvorvidt kommunerne er lykkedes med at skabe en fælles udvikling af hele regionen.

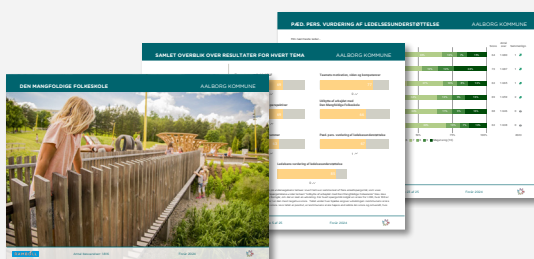
Procesgreb til forvaltningen og ledere på skolerne

Du kan finde inspiration til, hvordan jeres forvaltning kan arbejde med resultaterne fra evalueringen og understøtte skolerne i at reflektere over resultaterne.

Inspirationspakke med resultater

Præsentationen kan bruges til at sætte hovedresultaterne fra evalueringen på dagsordenen på jeres skoler og formidle resultaterne til pædagogisk personale.

Skole- og kommunerapporter

Skolerapporterne giver lederne adgang til data fra egen skole, som er indsamlet via spørgeskemaundersøgelsen i foråret 2025. Kommunerapporterne giver et samlet overblik over alle besvarelserne fra skolerne i den enkelte kommune.

